

Keskustelutilaisuus pelastustoimen laitteista annetun lain uudistamisesta

Kirsi Rajaniemi / Jaana Rajakko
16.5.2019 Helsinki

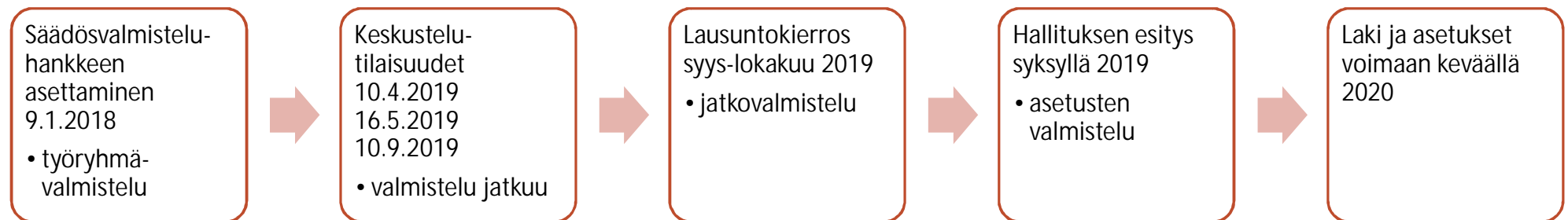
Keskustelutilaisuuden ohjelma

- 1) Ilmoittautuminen ja kahvitarjoilu
- 2) Lakihankkeen uudistamisen valmistelutilanteen yhteenveto
- 3) Käsisammuttimien tarkastaminen ja huoltaminen
  - sääntelyn linjaukset
  - toimialan kuvaus
- 4) Tilaisuuden päättäminen

Valmistelun tavoitteet ja aikataulu

- Sääntelyn tarpeen ja toimivuuden arviointi; nykyinen laitelaki yli 10 vuotta vanha, lain ja asetusten sisältö pääosin 90-luvulta
- Sisältötarkistukset suhteessa muussa lainsäädännössä tapahtuneisiin muutoksiin, erityisesti rakentamisen sääntely ja TEM:n toimialan tuotesääntely
- Säädoshuolto, säädöstekninen ajantasaistaminen
- Tavoitteena nykyistä yksinkertaisempi ja selkeämpi sääntelykokonaisuus

Laitelain soveltamisala

Tuotesääntely

- Palovaroittimet
- Häkävaroittimet
- Paloilmoittimen komponentit
- Käsiammuttimet
- Alkusammutusvälineet
- Sammutuslaitteiston komponentit
- Tehdasvalmisteiset tulisijat
- Poistumisopasteet
- Savunpoistolaitteet
- Väestönsuojien varusteet ja laitteet

Paloilmoittimet ja automaattiset sammutuslaitteistot

- Laitteiston toteutus
- Asennusliikkeet
- Tarkastuslaitokset

(Huom. laitteistojen kunnossapito on pelastuslain soveltamisalaa)

Käsiammuttimien huolto ja tarkastus

- Käsiammuttimien huolto- ja tarkastustyöt
- Käsiammutinliikkeet

(Huom. käsiammuttimien tarkastus- ja huoltovelvoite on pelastuslain soveltamisalaa)

Valmistelun päälinjaukset

- Sääntelyn soveltamisalaa ei laajenneta nykyisestä
  - laitelaki on erityissääntelyä, soveltamisala tarkkaan rajattu
- Selvennettävä suhdetta muuhun lainsäädäntöön ja yhtenäistettävä käsitteet
  - rakentamisen sääntely
  - EU rakennustuoteasetus
  - muu tuotesääntely ja markkina- ja turvallisuuslaki
  - pelastuslaki
- Vanhojen asetusten osalta karsintaa mistä on tarve säätää ja kuinka yksityiskohtaisesti
  - asetuksissa on lakitasolle nostettavia asioita
  - säädetään laissa tuoteryhmäkohtaiset perusvaatimukset
- Tukesin rooli valvontaviranomaisena säilyy nykyisenä

Käsisammuttimien tarkastus- ja huoltotoiminnan nykyinen sääntely

Laitelaki (10/2007)

- 7 § tarkastus- ja huoltotyö tehtävä toimintavarmuuden varmistavalla tavalla
- 8 § käsisammutinliikkeen tehtävä toimintailmoitus Tukesille
- 9 § liikkeen vastuuhenkilön tehtävät ja pätevyysvaatimukset
- 10 § tarkastus- ja huoltotöiden tekeminen
- käsisammutinliikkeen toimintailmoituksesta, vastuuhenkilön tehtävistä ja pätevyysvaatimuksista, tarkastus- ja huoltotöiden tekemisestä, tarkastus- ja huoltolipukkeesta sekä tarkastus- ja huoltotöiden luettelosta on säädetty asetuksessa (SMA 917/2005)

Pelastuslaki (379/2011)

- 12 § rakennuksiin vaaditut sammuttimet on pidettävä toimintakunnossa ja huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti
- tarkastus- ja huoltovälistä säädetty asetuksessa (SMA 917/2005)

Käsisammutinsäätelyn päälinjauksia

- Säädetään nykyiseen tapaan
  - käsisammutinliikkeiden vaatimuksista ja Tukesille tehtävästä toimintailmoituksesta
  - vastuuhenkilön pätevyysvaatimuksista ja pätevyystodistuksesta
  - tarkastus- ja huoltotyön vaatimuksista ja sisällöstä
  - tarkastus- ja huoltoväleistä ja tarkastustarrasta

→ vaatimukset pääosin nykyiset, mutta selvennetään ja tarkennetaan
- Säätelyä ei laajenneta muihin alkusammutusvälineisiin

Käsiammutinliikkeiden vaatimukset

Nykyiset vaatimukset	Uudet vaatimukset (luonnos)
Ennen toiminnan aloitusta ilmoitus Tukesille	Ennen toiminnan aloitusta ilmoitus Tukesille
Oltava vähintään yksi vastuhenkilö, joka on toiminnanharjoittaja tai liikkeen päätoimisessa palveluksessa	Oltava vähintään yksi vastuhenkilö, joka on toiminnanharjoittaja tai liikkeen palveluksessa ja jolla on tosiasiallinen mahdollisuus hoitaa tehtävänsä
Ilmoitettava muutoksista 6 kk kuluessa sekä lopettamisesta	Ilmoitettava 3 kk kuluessa vastuhenkilön vaihtumisesta, toiminnan olennaisista muutoksista tai lopettamisesta
Tarkastus- ja huoltotyöt on suoritettava asiantuntevasti ja huolellisesti	Vastaa siitä, että tarkastus- ja huoltotyöt suoritetaan asiantuntevasti ja huolellisesti
Liikkeellä oltava ainakin yksi kiinteä huoltopaikka - asetuksessa säädetty tilojen vaatimuksista	Oltava asianmukaiset tilat
Pidettävä luetteloa tarkastamistaan ja huoltamistaan käsiammuttimista 5 vuoden ajalta	Luettelointivelvoite poistetaan

Käsisammutinliikkeen toimintailmoitus

Nykyiset vaatimukset	Uudet vaatimukset (luonnos)
<p>Ilmoituksessa oltava</p> <ul style="list-style-type: none"> - toiminnanharjoittajan nimi ja yhteystiedot - toimipaikkojen osoitteet - vastuuhenkilön tiedot - kaupparekisteriote, jäljennös yhtiösopimuksesta, verojäämätodistus - selvitys työvälineistä ja mittalaitteista	<p>Ilmoituksessa oltava tiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> - toiminnanharjoittajasta - vastuuhenkilöstä - laitteista, työvälineistä ja tiloista - tekeekö vain tarkastuksia vai sekä tarkastuksia että huoltoa
Ilmoitus voimassa 5 vuotta	Toimintailmoituksen määräaikaisuus poistetaan

Käsisammutinliikkeen vastuuhenkilö

Nykyiset vaatimukset	Uudet vaatimukset (luonnos)
<p>Tukesin antama pätevyystodistus</p> <ul style="list-style-type: none"> - hyväksytysti suoritettu käsisammuttimen huoltotutkinto	<p>Tukesin antama pätevyystodistus</p> <ul style="list-style-type: none"> - hyväksytysti suoritettu käsisammutinliikkeen vastuuhenkilön koe - yhteensä vähintään vuoden työkokemus
<p>Pätevyystodistus voimassa enintään 5 v</p> <ul style="list-style-type: none"> - uusiminen ilman tutkinnon uudelleen suorittamista, jos toiminut koko ajan vastuuhenkilönä	<p>Pätevyystodistuksen määräaikaisuus poistetaan</p> <ul style="list-style-type: none"> - nykyiset pätevyystodistukset jäävät voimaan (siirtymäsäännös)
<p>Tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> - huolehtii, että tarkastus- ja huoltotyössä noudatetaan säädöksiä - huolehtii, että tarkastus- ja huoltotöitä tekevät ovat ammattitaitoisia ja saaneet tehtäviin riittävästi opastusta	<p>Tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> - valvoo, että tarkastus- ja huoltotyössä noudatetaan säädöksiä - huolehtii, että tarkastus- ja huoltotöitä tekevillä on riittävä osaaminen ja että henkilöt on perehdytetty tehtäviinsä

Käsisammuttimen tarkastus

Nykyiset vaatimukset	Uudet vaatimukset (luonnos)
Toimenpiteet, joilla todetaan sammuttimen toimintakunto	Toimenpiteet, joilla todetaan onko sammutin toimintakunnossa
Tarkastustyö <ul style="list-style-type: none"> - tehtävä sammuttimen turvallisuuden ja toimintavarmuuden varmistavalla tavalla - noudatettava valmistajan/maahantuojan ohjeita - käytettävä mallikohtaisia varaosia ja tarvikkeita	Tarkastustyö <ul style="list-style-type: none"> - tehtävä sammuttimen turvallisuuden ja toimintavarmuuden varmistavalla tavalla - noudatettava valmistajan/maahantuojan ohjeita - käytettävä mallikohtaisia varaosia ja tarvikkeita
Tarkastustyön sisältö kuvattu asetuksen perustelumuistiossa	Tarkastuksen sisällöstä säädettävä nykyistä tarkemmin <ul style="list-style-type: none"> - merkinnät ja etiketti ovat luettavissa - käsisammuttimen rakenne ja osat ovat ehjiä - sammute liikkuu säiliössä - painemittari toimii
Tarkastuksen jälkeen käsisammuttimeen on kiinnitettävä tarkastuslipuke	Toimintakuntoiseen käsisammuttimeen kiinnitetään tarkastustarra

Käsisammuttimien tarkastusvälit

Nykyiset vaatimukset	Uudet vaatimukset (luonnos)
Rakennuksiin vaadittujen sammuttimien tarkastusväli <ul style="list-style-type: none"> - vuosi jos pakkasessa, tärinälle alttiina, tms. - 2 v	Tarkastuksen määräväli <ul style="list-style-type: none"> - 2 v, ellei muuta ole säädetty (esim. veneliikennelaki)
Ensimmäinen tarkastus määrittyy valmistusajankohdasta	Ensimmäinen tarkastus määrittyy sammuttimen valmistusajankohdasta <ul style="list-style-type: none"> - Sammuttimessa oltava riittävän selkeä
Tarkastuslipuke <ul style="list-style-type: none"> - tarkastus tehty pv/kk/v - seuraava tarkastus kk/v - tarkastajan nimikirjoitus - liikkeen nimi ja osoite	Tarkastustarra <ul style="list-style-type: none"> - tarkastus tehty pv/kk/v - seuraava tarkastus kk/v - liikkeen nimi ja Y-tunnus

Käsisammuttimen huolto

Nykyiset vaatimukset	Uudet vaatimukset (luonnos)
Toimenpiteet, joilla sammutin saatetaan toimintakuntoon	Toimenpiteet, joilla sammutin saatetaan toimintakuntoon
Huoltotyö <ul style="list-style-type: none"> - tehtävä sammuttimen turvallisuuden ja toimintavarmuuden varmistavalla tavalla - noudatettava valmistajan/maahantuojan ohjeita - käytettävä mallikohtaisia varaosia ja tarvikkeita sekä huoltoetiketissä mainittuja aineita	Huoltotyö <ul style="list-style-type: none"> - tehtävä sammuttimen turvallisuuden ja toimintavarmuuden varmistavalla tavalla - noudatettava valmistajan/maahantuojan ohjeita - käytettävä mallikohtaisia varaosia ja tarvikkeita sekä etiketissä mainittuja aineita - voi tehdä vain asianmukaisissa tiloissa
Huoltotyön sisältö kuvattu asetuksen perustelumuistiossa	Huollon sisällöstä säädettävä nykyistä tarkemmin <ul style="list-style-type: none"> - sisältää tarkastustyön - tehdään tarpeelliset puhdistukset, säädöt ja huoltotoimenpiteet - sammute uusitaan ja sammutin paineistetaan - "10-vuotishuollossa" tehdään myös painelaitetarkastus
Huollon jälkeen käsisammuttimeen on kiinnitettävä sekä tarkastus- että huoltolipuke	Huollettuun käsisammuttimeen kiinnitetään huoltotarra, johon on merkitty seuraavan tarkastuksen ajankohta

Käsisammuttimien huoltovälit

Nykyiset vaatimukset	Uudet vaatimukset (luonnos)
Rakennuksiin vaadittujen sammuttimien huoltoväli <ul style="list-style-type: none"> - nestesammuttimet 5 v - muut sammuttimet 10 v - valmistajan/maahantuojan ilmoittama vähimmäisväli	Sammuttimien huoltoväli <ul style="list-style-type: none"> - 10 v, ellei muuta ole säädetty - valmistajan ilmoittama lyhyempi huoltoväli
Huollettava myös käyttökerran jälkeen	Käytön jälkeen toimintakuntoon saattaminen edellyttää huoltoa ja uudelleentäyttöä
Huoltolipuke <ul style="list-style-type: none"> - huolto tehty pv/kk/v - huollon suorittaneen nimikirjoitus - liikkeen nimi ja osoite	Huoltotarra <ul style="list-style-type: none"> - huolto tehty pv/kk/v - seuraava tarkastus kk/v - liikkeen nimi ja Y-tunnus
(Painelaitesäännösten mukainen määräaikaistarkastus max 11 v)	Painelaitetarkastus painelaitesäännösten mukaisesti (max 11 v)

Miten tästä eteenpäin

- Valmisteluaineisto verkkosivuilla
<https://intermin.fi/hankkeet/hankehaku>
- Seuraava keskustelutilaisuus 10.9.2019
- Lausuntokierros tullaan toteuttamaan
Lausuntopalvelu.fi:ssä

The screenshot shows the 'Sisäministeriö' (Ministry of the Interior) project management interface. The main heading is 'Pelastustoimen laitteista annetun lain uudistaminen' (Update of the Act on the Issuance of Rescue Equipment). The project ID is SM036:00/2017 SÄÄDÖSVALMISTELU. The current status is 'Käsiteltävänä' (Under review) from 10.4. to 10.4.2019. A 'Keskustelutilaisuus pelastustoimen laitteista annetun lain uudistamisesta 10.4.2019' (Public consultation on the update of the Act on the Issuance of Rescue Equipment, 10.4.2019) is listed. A timeline shows the project's progress: 'Toimikunta alkaa' (Committee starts) on 9.1.2018, 'Keskustelutilaisuus pelastustoimen laitteista annetun lain uudistamisesta 10.4.2019' (Public consultation on the update of the Act on the Issuance of Rescue Equipment, 10.4.2019) on 10.4.2019, 'Keskustelutilaisuus pelastustoimen laitteista annetun lain uudistamisesta 16.5.2019' (Public consultation on the update of the Act on the Issuance of Rescue Equipment, 16.5.2019) on 16.5.2019, and 'Toimikunta päättyy' (Committee ends) on 31.12.2019. The project is currently in the 'KÄYNNISSÄ' (In progress) stage.

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
kirjaamo@intermin.fi